

Obsah

Úvod (editori)	7
1. MODERNA – POSTMODERNA – SÚČASNOSŤ	11
1.1 Historické vymedzenie období	12
1.1.1 Moderna (Andrej Rajský)	13
1.1.2 Postmoderna (Peter Rusnák)	20
1.1.3 Súčasnosť (Andrej Rajský)	27
1.2 Moderna	33
1.2.1 Charakteristické črty moderny (Marek Wiesenganger)	33
1.2.2 Ľudské bytie ako subjekt (Marek Wiesenganger)	38
1.2.3 Pedagogické myslenie moderny (Tomáš Kasper)	45
1.2.4 Pedagogika modernizmu (Bogusław Śliwerski)	56
1.3 Postmoderna	63
1.3.1 Charakteristické črty postmoderny (Andrej Rajský)	63
1.3.2 Paradoxné porozumenie človeka v postmoderne: <i>homo faber a homo consumericus</i> (Martin Dojčár)	73
1.3.3 Pedagogické myslenie postmoderny (Bogusław Śliwerski)	81
1.4 Súčasnosť	94
1.4.1 Charakteristické črty súčasnosti (Slavomír Gálik)	94
1.4.2 Postavenie človeka (Zuzana Sitarčíková)	103
1.4.3 Súčasné pedagogické myslenie (Bogusław Śliwerski)	115
2. VÝCHOVA A VZDELÁVANIE V MODERNE, POSTMODERNE A SÚČASNOSTI	127
2.1 Rodina a výchova (Mária Potočárová, Ladislav Baranyai)	128
2.1.1 Rodina v období nástupu moderny	130
2.1.2 Rodina v postmodernej dobe	136
2.1.3 Súčasný stav rodiny a jej perspektívy	147
Záver	150
2.2 Hodnoty, morálka a výchova (Sabína Gáliková Tolnaiová)	153
2.2.1 Moderná paradigma výchovy, jej subjektivistické antropologické východiská a axiologicko-etický univerzalizmus	153
2.2.2 Filozoficko-antropologické a axiologicko-etické špecifika postmoderny v kontexte teórie a praxe výchovy	158

2.2.3 Súčasný stav a perspektívy reflexie výchovy	162
Záver	167
2.3 Školstvo a vzdelávanie (Blanka Kudláčová)	170
2.3.1 Moderná premena vzdelávania a školy (inštitucionalizácia vzdelávania)	171
2.3.2 Postmoderná kríza vzdelávania a školy (profesionalizácia vzdelávania)	188
2.3.3 Súčasnosť a perspektívy vzdelávania a školy (globalizácia a ekonomizácia vzdelávania)	193
Záver	196
2.4 Jedinec s postihnutím a výchova (Viktor Lechta)	200
2.4.1 Počiatky vzdelávania ľudí s postihnutím a špecifiká jeho inštitucionalizácie	200
2.4.2 Čažiská edukačného záujmu v období postmodernej a ich vyústenie do integrovanej edukácie	208
2.4.3 Inkluzívna edukácia: jej perspektívy a riziká	211
Záver	219
2.5 Volný čas a výchova (Peter Lenčo)	222
2.5.1 Vznik a rozvoj „modernej práce s deťmi a mládežou“	223
2.5.2 Podpora pri hľadaní, formovaní a vyjadrení vlastnej identity mládeže v postmoderne	231
2.5.3 Podpora individuality a rekonštrukcia komunity v súčasnosti	236
Záver	240
2.6 Médiá a výchova (Slavomír Gálik)	244
2.6.1 Kritika masovej kultúry v období moderny	245
2.6.2 Začiatky mediálnej výchovy v kontexte postmoderného média – televízie	249
2.6.3 Mediálna výchova a jej perspektívy vo vzťahu k súčasnému „boomu“ elektronických médií	253
Záver	260
2.7 Školská politika, učiteľ a výchova (Branislav Malík)	262
2.7.1 Súčasná kríza školstva a vzdelávania	263
2.7.2 Oslabené postavenie učiteľa	268
2.7.3 Vzdelanie ako tovar?	276
2.7.4 Nové funkcie učiteľa a školy	277
Záver	283
Záver – výchovný modus existencie človeka (editori)	286
O autoroch	289